

Kokousmuistio

17.6.2005

Viite 60K05345.01-Q080-003

Sivu 1 (6)

VAPO OY

JÄTTEENPOLTTOLAITOKSEN JA TUHKAN LÄJITYSALUEEN RAKENTAMINEN, YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Seurantaryhmän 1. kokous

Päivämäärä	7.6.2005
Aika	17.30– noin 20.00
Paikka	Heiska, Antin sali Ahrolantie 4, 39100 Hämeenkyrö
Osallistujat	1. Karel Nieminen, Vapo Oy2. Mika Timonen, Vapo Oy3. Olli Rinne, M-real Oyj/M-real Kyro4. Lassi Svansjö, M-real Oyj/M-real Kyro5. Jukka Kleemola, M-real Oyj6. Mauri Korpela, Finnforest Oyj (poistui noin klo 18)7. Seppo Hakkarainen, Finnforest Oyj8. Leena Ivalo, Pirkanmaan ympäristökeskus9. Pentti Rantala, Pirkanmaan Jätehuolto Oy10. Veikko Tervo, Pirkanmaan Jätehuolto Oy11. Markku Mäkinen, Metsäliitto12. Kaisa Pieniluoma, Hämeenkyrön kunta13. Saija Hokkanen, Hämeenkyrön kunta14. Sami Tomperi, Hämeenkyrön kunta15. Kallepekka Osara, Hämeenkyrön kunta16. Matti Simonen, Viljakkalan kunta17. Arto Moisio, Viljakkalan kunta18. Teijo Jokinen, Ikaalisten kaupunki19. Raija Pasanen, Kyröskosken Vesihuolto Oy20. Arto Juusela, Kyröskosken Vesihuolto Oy21. Jouko Hannu, Kyrön Luonto ry22. Antti Jokinen, Pirkan Kylät ry23. Eino Vaunuveräjä, Puronsuun omakotiyhdistys24. Jouko Vanhatalo, Kostulan kylätoimikunta25. Hannu Paasto, Kostulan kylätoimikunta26. Heikki Kallioniemi, Kostulan kylätoimikunta

27. Aarne Mantila, Harjun omakotiyhdistys
28. Seppo Tuomisto, Laitilan kalastuskunta
29. Esa Westergård, Mahnalanselän-Kirkkojärven kalastusalue
30. Tapio Siren, Uskelan kalastuskunta
31. Mikko Purttu, Kalkunmäen kalastuskunta
32. Mika Pohjonen, Electrowatt-Ekono Oy
33. Minna Jokinen, Electrowatt-Ekono Oy

Esityslista

- 1) Kokouksen avaus ja esittäytyminen
- 2) Hankkeen esittely (*Karel Nieminen, Vapo Oy*)
- 3) Ympäristövaikutusten arviointimenettely (*Leena Ivalo, Pirkanmaan ympäristökeskus*)
- 4) Ympäristövaikutusten arviointiohjelma (*Mika Pohjonen, Electrowatt-Ekono Oy*)
- 5) Kommentteja ja keskustelua
- 6) Jatkotoimenpiteet

Jakelu

Kokoukseen osallistujat
Kari Leskinen, Länsi-Suomen lääninhallitus
Marketta Hyvärinen, Hämeen tiepiiri
Kari Räsänen, Vapo Oy
Kauko Isomöttönen, Vapo Oy
Jouko Aaltonen, Pirkanmaan liitto
Pasi Nissinen, M-real Oyj/M-real Kyro
Timo Kanerva, M-real Oyj
Ilkka Latvala, M-real Oyj
Päiviö Pitkäniemi, Käpylän kylätoimikunta
Timo Kuukka, Kyröspohjan kalastuskunta
Pasi Männistö, Pappilan kalastuskunta
Pauli Raipala, Tuokkolan kalastuskunta
Arvo Anttonen, Kalkunmäen kalastuskunta
Olli Laitila, Mahnalanselän-Kirkkojärven kalastusalue
Jouko Kurola, Electrowatt-Ekono Oy

Liitteet

-

1. Kokouksen avaus ja esittäytyminen

Karel Nieminen avasi kokouksen ja suoritettiin lyhyt esittelykierros. Puheenjohtajaksi ei ilmoittautunut halukkaita ja Nieminen totesi itsensä jääviksi tehtävään, joten tehtävään nimettiin Mika Pohjonen Electrowatt-Ekono Oy:stä.

2. Hankkeen esittely

Nieminen esitteli Vapo Oy konsernia ja hankkeen tilannetta. Vapo Oy:n kuuluu Vapo Energia, Vapo Voima sekä Vapo Biotech. Tytäryhtiötä ovat Vapo Timber Oy ja Kekkilä Oyj. Kyseessä oleva jätteenpolttolaitos ja tuhkan läjitysalue -hanke kuuluu Vapo Voiman toimintaan.

Hankkeen tarkoituksena on tuottaa energiaa teollisuuden ja mahdollisesti yhteiskunnan tarpeisiin parhaalla käyttökelpoisella tekniikalla. Tuotetun energian käyttäjiä ovat ainakin M-real Oyj ja Finnforest Oyj. Lisäksi on mahdollista tuottaa kaukolämpöä Hämeenkyrön kunnan alueelle. Sähkö johdetaan valtakunnan verkkoon.

Polttoaineena vaihtoehdossa 1 on syntypistelajiteltu yhdyskuntien ja teollisuuden jäte. Suurimman osan jätteestä toimittaa voimalaitokselle Pirkanmaan Jätehuolto Oy, jonka tarjouskilpailun energiajätteen hyödyntämisestä Vapo Oy voitti. Vaihtoehdossa 2 polttoaineina ovat turve, puuperäiset polttoaineet ja ruokohelppi.

3. Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Leena Ivalo kertoi ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteuttamisesta ja vuorovaikutuksen järjestämisestä. YVA-asetuksessa on luettelo hankkeista, joihin on sovellettava YVA-menettelyä. Hankkeesta vastaava toteuttaa YVA-menettelyn. Yhteysviranomaisen seuraa ja ohjaa menettelyä mm. YVA-ohjelmasta ja YVA-selostuksesta antamiensa lausuntojen kautta. YVA-menettely on julkinen menettely, jonka tarkoituksena on tuoda ympäristöasiat mukaan hankkeen suunnitteluun ja parantaa kansalaisten ja sidoryhmien mahdollisuuksia tiedonsaantiin ja vuorovaikutukseen. YVA-menettelyssä ei tehdä lupapäätöksiä. Ympäristölupaa ei saa myöntää ennen kuin YVA-menettely on viety loppuun.

YVA-menettelyssä arvioidaan vaikutuksia mm. ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen, maankäyttöön, rakennettuun ympäristöön ja luonnonympäristöön.

YVA-menettely on kaksivaiheinen. Ensimmäisen vaiheen muodostava YVA-ohjelma on vaikutusten arvioinnin työohjelma. YVA-ohjelmassa määritellään selvittävät asiat, arvioidtavat vaihtoehdot, tarkastelualue, tarkasteltavat asiat, osallistumisen järjestäminen ym. Toisessa vaiheessa arvioidaan ympäristövaikutukset YVA-ohjelman ja siitä saatujen lausuntojen pohjalta. Arvioinnin tulokset raportoidaan ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa.

4. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Mika Pohjonen esitteli jätteenpolttolaitoksen ja tuhkaakatopaikan YVA-ohjelmaluonnosta. YVA-ohjelman sisältö määritellään melko pitkälle YVA-laissa. Seurantaryhmältä saadaan tärkeää paikallistietoa.

YVA-menettelyssä arvioidaan kolmen vaihtoehdon vaikutukset. YVA-laki edellyttää ns. nollavaihtoehdon, eli tilanteen, jossa hanketta ei toteuteta, tarkastelua. Muut YVAssa tarkasteltavat vaihtoehdot ovat:

Vaihtoehto 1, jossa rakennetaan jätteenpolttolaitos Kyröskoskelle Kyrösjärven etelärannalle M-real Kyron kuorimon ja Finnforest Oyj:n sahan viereen. Laitoksessa tuotetaan höyryä, sähköä ja lämpöä polttamalla syntypaikkalajiteltua yhdyskuntien ja teollisuuden jätettä noin 200 000 tonnia vuodessa. Lisäksi laitoksen tuhkille rakennetaan läjitysalue.

Vaihtoehto 2, jossa rakennetaan jätteenpolttolaitosta vastaava biomassavoimalaitos. Polttoaineena on puuta, turvetta ja ruokohelpeä, joita poltetaan vuosittain noin 260 000 tonnia. Voimalaitoksen tuhkille rakennetaan läjitysalue.

Pohjonen esitteli YVA-menettelyn suunnitellun aikataulun. YVA-ohjelma tulee olemaan nähtävillä kesällä 2005. Nähtävilläolajan jälkeen yhteysviranomaisella on kuukausi aikaa

antaa oma lausuntonsa YVA-ohjelmasta. YVA-selostusta eli ympäristövaikutusten arvioinnin tulosasiakirjaa tullaan käsittelemään samalla tavalla ja YVA-menettely päättyy yhteysviranomaisen lausuntoon YVA-selostuksesta keväällä 2006.

Vaikutusten tarkastelualueiden laajuus määräytyy kunkin vaikutukset mukaan. Pohjonen esitteli YVA-ohjelmassa olevia tarkastelualueiden määrittelyjä. Varsinaiset vaikutusalueet selvitetään arvioinnin aikana. Meluvaikutusten arvioinnissa huomioidaan erityisesti melun kantautuminen järven pintaa pitkin.

Jätteenpolttolaitoksen savukaasupäästöille asetetut rajat ovat Pohjosen esittelemän taulukon mukaisesti selvästi tiukemmat kuin biomassavoimalaitoksen vastaavat rajat.

Pohjonen totesi, että hankkeen edellyttämiä mahdollisia toimenpiteitä kaavoitukseen selvitetään samaan aikaan, kun YVA-ohjelmavaihe on meneillään. Mikäli ilmenee, että hanke edellyttää kaavamuutoksia tai kaavoitusta, voidaan tämän kokouksen katsoa toimineen myös maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön edellyttämän osallistumis- ja arviointimenettelyn osana.

5. Kommentteja ja keskustelua

Esitysten aikana ja niiden jälkeen esitettiin kysymyksiä ja kommentteja, jotka on listattu alla.

Esitettiin kysymys miten päästöjä mitataan tai arvioidaan.. Pohjonen kertoi, että jätteenpolttolaitoksen päästöjä mitataan lainsäädännön vaatimilla jatkuvatoimisilla mittauksilla. Päästöjen vaikutuksesta ilman laatuun teetetään selvitys Ilmatieteen laitoksella.

Esitettiin kysymys, kuinka tuhka varastoidaan. Nieminen kertoi, että ensin tuhkan ominaisuudet selvitetään erilaisilla testeillä, jotka määräävät, kuinka tuhka tulee käsitellä ennen sen läjitystä.

Esitettiin kysymys, paljonko tuhkaa syntyy biomassavoimalaitoksessa. Timonen vastasi tuhkan osuuden olevan noin 10 % polttoaineen määrästä.

Esitettiin kysymys, mitä jätteille tapahtuu, jos valitaan vaihtoehto 2 ja voiko vaihtoehdot yhdistää. Nieminen kertoi, että monipolttoainekattilan rakentaminen on mahdollista, mutta tällainen kattila on kallis. Lisäksi puuta ei välttämättä ole lähivuosina riittävästi saatavilla uusiutuvien polttoaineiden suosion kasvaessa mm. päästökaupan vuoksi. Näiden syiden vuoksi monipolttoainekattilaa ei ole otettu mukaan vaihtoehtoihin. Perustelu tämän vaihtoehdon pois jättämiselle esitetään YVA-selostuksessa.

Esitettiin kysymys, voisiko voimalaitoksessa polttaa viljaa, kantoja tai hakkuutähdettä. Nieminen vastasi kantojen ja hakkuutähteen sisältyvän vaihtoehdossa 2 suunniteltuun puupolttoaineeseen. Viljaa sen sijaan ei tarkastella polttoainevaihtoehtona mm. eettisistä syistä.

Esitettiin huomautus, erityisesti tiedoksi viranomaiselle, että YVA-menettelyn aikataulu saattaa olla liian tiukka kuntien kannalta.

Esitettiin kysymys, voiko voimalaitoksella syntyvää tuhkaa käyttää teiden rakennuksessa. Pohjonen vastasi, että pohjatuuhkaa on mahdollista käyttää tähän tarkoitukseen, mutta savukaasun puhdistustuotteen mukana tuleva lentotuuhka ei soveltune siihen teknisistä syistä.

Esitettiin kysymys, kuinka hyvin savukaasusta pystytään poistamaan raskasmetallit. Pohjonen vastasi osan raskasmetalleista jäävän savukaasuun, mutta pitoisuudet alittavat jätteenpoltoasetuksen tiukat päästöraajat, jotka on asetettu ympäristöllisin perustein.

Esitettiin kysymys muista savukaasun haitta-ainepitoisuuksista. Pohjonen kertoi haitta-ainepitoisuuksia ehkäistävän jätteenpoltoille asetettujen määräyksien mukaisilla polton lämpötiloilla ja viipymäajoilla sekä savukaasujen käsittelyllä.

Esitettiin kysymys, syntyykö voimalaitoksen toiminnasta saniteettivesien lisäksi muita jätevesiä. Pohjonen vastasi yhtenä vaihtoehtona olevassa määrässä savukaasujen puhdistusjärjestelmässä syntyvän jätevedettä. Tämän jäteveden laadulle ja tarkkailulle asetetaan niinkään tiukat vaatimukset jätteenpoltoasetuksessa.

Esitettiin kysymys, voiko polttolämpötilaa nostaa jätteen mahdollisesti sisältämän ongelmajätteen vuoksi. Nieminen vastasi, että syntypistelajitellun yhdyskuntajätteen ei juuri pitäisi sisältää ongelmajätettä eikä korkeampaa lämpötilaa näin tarvita. Timonen kertoi jätteenpoltoasetuksen edellyttävän tietynlaisia jätteitä poltettaessa 1100 asteen lämpötilaa, mutta tällaisia jätteitä ei tulla tällä laitoksella polttamaan. Rantala Pirkanmaan Jätehuolto Oy:stä kertoi, että heidän alueellaan syntypistelajittelu on onnistunut hyvin.

Esitettiin kysymys, mikä merkitys on voimalaitoksen jäähdytysveden johtamisesta aiheutuvalle jääolosuhteiden heikkenemisellä Kyrösjärvässä. Tähän kommentoitiin, että jäällä liikutaan mm. suksilla, kelkalla ja autolla ja jäätä pitkin kuljetaan Isosaareen. Virallisin jääteitä alueella ei ole. Pohjonen pyysi Kostulan kylätoimikunnan edustajia laatimaan kartalle piirrokset käytetyistä jääreiteistä.

Esitettiin kysymys, paljonko hanke tuo työpaikkoja. Nieminen arvioi työpaikkoja syntyvän noin 80 - 90 välilliset vaikutukset mukaan lukien.

Esitettiin kysymys, miksi Kyro Power ei ole seurantaryhmässä? Nieminen vastasi, että Kyro Power voi olla seurantaryhmässä muiden kaltaisesti, mikäli niin erikseen esitetään.

Esitettiin kysymys, voidaanko voimalaitoksen tuottama kaukolämpö johtaa kunnan verkkoon. Nieminen vastasi tämän olevan mahdollista, mutta mitään sopimuksia asiasta ei ole vielä tehty.

Esitettiin kysymys, kuinka paljon liikennemäärät kasvavat hankkeen vaikutuksesta. Nieminen ja Timonen kertoivat laitokselta liikennemäärän olevan noin 60 - 70 kuormaa arkipäivisin. Myös viikonloppukuljetukset ovat mahdollisia.

Esitettiin kommentti, että valtatie 3 on kunnostettava, sillä tie ei kestä nykyisilläkään liikennemäärillä pitkään.

6. Jatkotoimenpiteet

Pohjonen totesi, että kommentteja YVA-ohjelmaan voi toimittaa konsultille 9.6. kuluessa.

Seuraava seurantaryhmän kokous on loka-marraskuun vaiheessa. Tarkempi aika ja paikka ilmoitetaan myöhemmin. Seurantaryhmään kokoonpanoon voi vielä ehdottaa täydennyksiä.

Asukkaille ja muille kiinnostuneille tarkoitettuja yleisötilaisuuksia järjestetään sekä YVA-ohjelman että YVA-selostuksen valmistuttua. YVA-ohjelman yleisötilaisuus pidetään 20.6. Kyröskoskella.

Pohjonen kiitti osanottajia ja päätti kokouksen.

Muistion vakuudeksi

Minna Jokinen